Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γλαδεύω Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ἀ.) *ἀγλαδεύω* Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἐκλαδεύω*, τὸ ὁπ. βλ. εἰς Ἄνθ. Παπαδόπ., Ἱστορ. Λεξ. Πόντ. διαλέκτ. εἰς λ.

Ἐκθλίβω ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν, καρύων καὶ λεπτοκαρύων.

γλαδίολος ὁ, λογ. πολλαχ *γλαδιόλος* πολλαχ. *γλαδιόλα* ἡ, σύνηθ. *γλαδίολον* τό, Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. *γλαδίουλος*, καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ Λατιν. *gladiolus*. Ἡ λ. καὶ εἰς Δουκ.

Τὸ καλλωπιστικὸν φυτὸν Γλαδίολος ὁ ἀρουραῖος (Gladiolus segetum) τῆς οἰκογ. τῶν Ἰριδιδῶν (Iridaceae), τὸ ξίφιον τοῦ Θεοφρ. (Ἱστορ. Φυτ. 6, 8, 1). Συνών. *ἀγριοκόκορος*, *μαχαίρα*, *μαχαιρίδα*, *ξιφάρα*, *πασχάτικο*, *σπαθί*, *σπαθίνακας*, *σπαθοβότανο*, *σπαθόχορτο*.

γλάκα ἡ, ἐπίρρ. Κρήτ. (Κατσιδόν. Μύρθ. Σητ. κ.ἀ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλακῶ*.

Μὲ βῆμα ταχύ, ταχέως ἔνθ' ἀν.: *Γλάκα γλάκα νὰ πᾷς* Μύρθ. *Γλάκα ἐπῆε 'ς τὸ βοταμὸ κ' ἐγιάειρε* (*ἐγιάειρε* = ἐπέστρεψεν) Σητ.

γλακαλωνεύω Κρήτ. (Ἀποκόρ. Βάμ.) *διακαλωνεύω* Κρήτ. (Ἀποκόρ.)

Ἐκ τῶν ρ. *γλακῶ* καὶ *ἁλωνεύω*.

1) Περιέρχομαι ἀσκόπως Κρήτ. (Ἀποκόρ.): *Εἶδα διακαλωνεύγεις μέσα-ὄξω;* **2)** Μεταφ., λαμβάνω πεῖραν, γίνομαι ἔμπειρος Κρήτ. (Βάμ.): Φρ.

Ἐβῆκα τα κ' ἐβγῆκα τα κ' ἐγλακαλώνεψέ τα

(ἔλαβον τῶν πάντων πεῖραν καὶ οὐδὲν πλέον μοῦ προξενεῖ ἐντύπωσιν).

γλακάρω Σίφν. Ἀόρ. γ. ἐνικ. *λάκαρε* Ἰων. (Σόκ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλακῶ* κατὰ τὰ λοιπὰ εἰς *-άρω*.

1) Τρέχω, σπεύδω Σίφν. **2)** Φεύγω Ἰων. (Σόκ.): *Λάκαρε ὁ κόσμος*.

γλάκημα τό, Κρήτ. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. *γλάκισμα* Κύθηρ.— Ν. Πολίτ., Παροιμ., 3,31 *λάκημα* Ἤπ.(Πωγών.) Πελοπν.(Ἀνών. Βλαχοκερ. Γαργαλ. Δυρράχ. Κίτ. Κοπαν. Μάν. Ξηροκ. Κορινθ. Οἰν.) Στερελλ. (Μαλεσ.) *λάτσημα* Πελοπν. (Ξεχώρ.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ. *λάκισμα* Ζάκ. *λάκ'μα* Εὔβ. (Ἁγία Ἄνν.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀχυρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλακῶ*. Ὁ τύπ. *γλάκισμα* διὰ τὸν κοινὸν ἀόρ. τῶν εἰς *-ῶ* καὶ *-ίζω* ρημάτων

Τὸ τρέξιμον ἔνθ' ἀν.: *Ἐγὼ τόνε παραβγάζω 'ς τὸ λάκημα* Πελοπν. (Ξηροκ.) *Ἔκαμ' ἕνα λάκημα κ' ἐγίνη ἄφαδος* Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) *Ἔδωσ' ἕνα λάτσημα, ἅμα πῆρε χαβάρι πὼς τὸν ἀδιληφτήκανε* Πελοπν. (Ξεχώρ.) *Πήρανι κατ' λακήματα τὰ πιδγιά σ' ἀπ' τοῦ καλαβόκ', ἅμα εἴδανι τοῦ δραγάτ'* Στερελλ. (Ἀχυρ.) *Φόντε τὸν ἔειδε τὸν πατέρα του, ἔκανε ἕνα λάκημα καὶ γένηκε ἄφαντος* (*φόντε* = ὅταν) Πελοπν. (Γαργαλ.) || Φρ. *Σ' τὸ γλάκημα νικάει ὁ πιὸ φοβιτσάρης* Λεξ. Δημητρ. Συνών. *βουρίν*, *βούρισμαν*, *βούριστρον* **2**, *γλακητὸ* **1**, *γλακητούρα*, *γλάκι*, *δρόμος*, *κοσή*, *πιλάλα*, *πιλάλημα*, *τζιρίτι*, *τρέξιμο*, *τρεχάλα*, *φευγάλα*, *φευγιό*.

γλακητὰ ἐπίρρ. Κρήτ. *γλακηχτὰ* Κρήτ. (Κίσ. Κυδων. Σέλιν. Χάν.) *ἀγλακηχτὰ* Κρήτ. *γλακιστὰ* Κρήτ. (Κίσ.) *λακητὰ* Πελοπν. (Γαργαλ. Ξηροκ. Οἰν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλακητής*.

Δρομαίως, τροχάδην ἔνθ' ἀν.: *Γλακητὰ πῆγα κ' ἦρθα* Κρήτ. *Πῆγε κ' ἦρθε λακητὰ* Πελοπν. (Ξηροκ.) *Πήγαινε γλακιστὰ σὰ δὸ πουλλάκι 'ς τὴ βρύση νὰ μᾶς ἐφέρῃς νερὸ φρέσκο* Κρήτ. (Κίσ.)

γλακητὴς ὁ, Κρήτ. (Ἔμπαρ. Νεάπ. κ.ἀ.) *γλακηχτὴς* Κρήτ. (Μύρθ. Ρέθυμν. κ.ἀ.). *γλἀκηχτὴς* Κρήτ. (Σφακ.) *ἀγλἀκηχτὴς* Κρήτ. (Σφακ.) *γλακιστὴς* Κρήτ. (Κίσ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλακῶ*.

Ὁ ταχύπους, ὁ γρήγορος ἔνθ' ἀν.: *Ὁ πατέρας μου 'ς τὰ νιᾶτα dov ἤτονε γλακηχτὴς* Κρήτ. *Εἶναι καλὸς γλακηχτὴς* αὐτόθ. *Οἱ Ἀνωγειανοὶ εἶναι γλακητᾶδες, ποὺ πιάνουν τ' ἀγρίμια 'ς τὸ γλάκιο* (*ἀγρίμια* = αἰγάγρους, *γλάκιο* = τρέξιμον) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Μά 'da μοῦ τὸν ἐκάμετε κ' ἐμὲ τὸ γλακηχτή μου,
τὸ γλακηχτὴ καὶ τὸ βοσκὸ καὶ τὸ bολεμιστή μου;

(*μά 'da* = μὰ τί) Κρήτ.

«Γάειρε πάνω γλἀκηχτή!» τοῦ φώνιαξαν μεγάλα (*μεγάλα* = μεγαλοφώνως) Κρήτ. (Σφακ.) Συνών. *τζιριτιχτής*.

γλακητὸ τό, Κρήτ. (Ἀνατολ. κ.ἀ.) *γλακηχτὸ* Λεξ. Πρω.Δημητρ. *λακητὸ* Πελοπν.(Ξηροκ.) *λαϗ'τὸ* Εὔβ.(Ψαχν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλακητής*.

1) Τὸ τρέξιμον, τὸ δρομαίως, προτροπάδην τρέχειν Εὔβ. (Ψαχν.) Κρήτ.: *Πῆραν ἕνα λαϗ'τὸ κι ἄι δὰ πιάσ'ς* Ψαχν. *Ἔκανα ἕνα λαϗ'τό, ἀφοῦ ἀναπνοὴ 'ς τοὺ σπίτι μ' πῆρα* αὐτόθ. Συνών. βλ. εἰς λ. *γλάκημα*. **2)** Εἶδος παιδιᾶς, κατὰ τὴν ὁπ. ἓν παιδίον καταδιώκει τὸ ἄλλο Πελοπν. (Ξηροκ.).: *Παίζανε οὔλη μέρα λακητό*. Συνών. *κυνηγητό*.

γλακητὸς ἐπίθ. Κρήτ. (Μεραμβ. Πεδιάδ. Σητ. κ.ἀ.) *γλακηχτὸς* Κρήτ. (Μαλάκ. κ.ἀ.) *γλακιστὸς* Κρήτ. (Κίσ. κ.ἀ.) — Γ. Μαθιουδ., Λουλούδ., 27 *λακητὸς* Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Ἀρκαδ. Γαργαλ. Δυρράχ. Κοπαν. Λακεδ. Οἰν. Παππούλ. Χατζ.) *λακηχτὸς* Πελοπν. (Βούρβουρ.) *λακιστὸς* Εὔβ. (Στρόπον.) *λαϗ'στὸς* Στερελλ. (Περίστ.) *ἀγλακηχτὸς* Κρήτ. (Πεδιάδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλακῶ*.

Ταχύς, δρομαῖος Εὔβ. (Στρόπον.) Κρήτ. (Κίσ. Μαλάκ. Μεραμβ. Πεδιάδ. Σητ. κ.ἀ.) Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Γαργαλ. Δυρράχ. Κοπαν. Λακεδ. Οἰν. Παππούλ. Χατζ.) — Γ. Μαθιουδ., Λουλούδ., 27: *Μουλάρια γλακηχτὰ* Κρήτ. *Χορὸς λακιστὸς* Στρόπον. *Χοχλιοὶ γλακιστοὶ*(=εἶδος κοχλιῶν οἱ ὁποῖοι περιφέρονται καὶ προχωροῦν) Κρήτ. *Ἤρθε γλακιστὸς* Κίσ. *Ἔλα γλακητὸς νὰ σοῦ πῶ* Σητ. *Ἤρθε λακητὸς νὰ μᾶς ἰδῇ κ' ἔφυγε* Λακεδ. *Ποῦ πᾶς ἔτσι λακητός;* αὐτόθ. *Ἤρθε λακητὸς καὶ ξανάφυγε* Γαργαλ. *Πηγαίνει γλακητὴ 'ς τὸ σπίτι τζη* Μεραμβ. *Γλακηχτὸς νὰ πᾷς 'ς τὸ σκολειό, γιατὶ ἀργεῖς* Μαλάκ. || Ποίημ.

Ἡ γι-ὥρα ἐπέρνα γλακιστὴ κ' εὐτὴ ἐσιοπείναζε

(= ἐπεινοῦσε πολύ) Γ. Μαθιουδ., Λουλούδ., ἔνθ' ἀν. Συνών. *τζιριτηχτός*. **β)** Φεύγων, *φευγᾶτος* Στερελλ. (Περίστ.): *Εἶνι λαϗ'στὸς ἀπὸ χρόνια*.

γλακητούρα ἡ, ἀμάρτ. *λαϗ'τούρα* Στερελλ. (Κολάκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλακητὴς* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ούρα*.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ